

Bert Rorije & Sjaak Vink

zijn lid van Total Branding Collectief Het Stormt (www.hetstormt.com). Total Branding is een integrale werkwijze, waarbij bedrijfskundige, strategische en organisatorische vraagstukken; innovatie, marketingcommunicatie en gedragsverandering geïntegreerd worden aangepakt. Het doel: veranderingen initiëren. Organisaties alternatieven aanreiken. Ondernemingen helpen bij hun (her)positionering. Bedrijven relevantie en succes verschaffen in de tijd die komen gaat.

TURNING SOFT TO SURVIVE?

de jongste dag

Doet het gebrek aan natuurlijke vijanden ons uiteindelijk de das om? Evolutionaire vraagstukken, strategische inzichten en (bio)logische rekenmodellen culminerend in deze bijzondere visie van Rorije en Vink. Ook de azijnpissers en zwartkijkers zullen hun zachte kant moeten laten zien...

We merken het allemaal. We zijn in een tijd beland van grote veranderingen. Het is niet toevallig dat we in onze jonge eeuw al met een morele, financiële en politieke crisis werden geconfronteerd. En we zullen ons er helaas op moeten voorbereiden dat nog vele crisissen zullen volgen. Op even zovele terreinen. Er komen andere normen en waarden. Er komt een nieuwe waarheid. De veranderingen voltrekken zich in razend tempo. Wat gisteren nog gewoon was, is vandaag bijzonder en morgen al ondenkbaar. De wereld ziet er over een paar decennia compleet anders uit. Zoveel is zeker. Wat ons nu overkomt heeft niets te maken met een hype. Is geen trend. Gaat zelfs verder dan de tijdgeest. Want ons nu gebeurt, blijft niet beperkt tot het westerse halfrond. Is een wereldwijd fenomeen. Is definitief en onomkeerbaar. Wat wij nu meemaken, hebben generaties voor ons nooit eerder meegemaakt. We kunnen dit keer geen lessen uit het verleden trekken. Ervaring is geen aanbeveling meer.

copycats en kuddedieren

Maar wat maakt deze tijd dan zo anders? We zijn natuurlijk nog nooit met zoveel mensen geweest. Dat is misschien nog wel het belangrijkste verschil met vroeger. Maar we zijn ook nog nooit zo nauw met elkaar verbonden geweest. Zo goed op de hoogte van elkaars reilen en zeilen. De wereld is nog nooit zo klein geweest. We zien tegenwoordig alles van elkaar. Kopiëren elkaar. Gewoonten, gedrag, verworvenheden en levensstijlen in het ene deel van de

wereld dienen al snel tot voorbeeld in een ander deel. Het maakt onze welvaart niet langer vanzelfsprekend en exclusief. De rest van de wereld eist terecht haar deel. Emancipeert, zoals een eeuw geleden in het westen het proletariaat emancipeerde. Het zorgt ervoor dat alles wat we doen en laten grote consequenties heeft. Dat alles we ondernemen, hoe klein en onschuldig ook, een enorme dynamiek en een steeds massaler karakter krijgt. Zo hebben mensen die vlees aten nooit eerder in de geschiedenis voor problemen gezorgd. Maar als alle mensen op aarde hun rechtmatig stukje vlees opeisen, wordt dat een enorm probleem. We missen eenvoudigweg de grond om zoveel dieren op te laten grazen. Om de gewassen op te telen om die kuddes bij te voeren. Alleen al de gezamenlijke winden van zo'n immense veestapel zou voor een dramatische CO₂-uitstoot zorgen. Hetzelfde geldt voor vis. Als alle zeven miljard mensen zo nu en dan een visje willen eten, zijn de oceanen binnen de kortste keren leeggevestigd. Eigenlijk geldt dit voor al ons voedsel. En niet alleen ons voedsel. Voor alles wat we doen. We zijn inmiddels met zoveel mensen op deze planeet, dat alleen al iedereen van de meest primaire levensbehoeften voorzien ons voor onoplosbare problemen plaatst.

lemmingen en monniken

Ondanks ziekten, ondervoeding en natuurrampen groeit de wereldbevolking nog steeds gestaag door. En als we het niet over mensen hadden, maar over dieren,

zouden we al lang van een plaag spreken. Wisten we wat ons te doen stond. Zouden we deze dieren massaal aflachten. En als het planten betrof zouden we ze bestempelen als voortwoekerd onkruid, dat ten koste van alles vernietigd moest worden. Maar de mensheid heeft geen hogere soort die over haar beslist. Heeft amper nog natuurlijke vijanden. Is zo succesvol in haar opmars, dat het haar ondergang dreigt te worden. Is wat ons nu overkomt zo uitzichtloos dat we binnenkort *en masse* tot nihilisme zullen vervallen? Kunnen we maar het beste als lemmingen massaal zelfmoord plegen? Maken we het einde der tijden mee? De grote Apocalyps? Zijn wij aanbeld in het

tijdsgericht dat voorspeld wordt in het boek Openbaringen? Is dit waar de monnik Nostradamus ons in de middeleeuwen al cryptisch voor waarschuwde? Zolang er mensen zijn, zijn er zwartkijkers. Lieden die geloven in het einde der tijden. Toch lijkt het niet waarschijnlijk dat het het einde der tijden is, wat ons nu overkomt. Hoogstens een nooit eerder vertoonde ommezwaai. Omdat we met onze rug tegen de muur staan. Talmen geen optie meer is. Omdat ons niets anders rest, dan radicaal van koers te veranderen. Een compleet nieuwe, en onbekende weg in te slaan. Maar de grootste verandering is misschien nog wel dat we ons realiseren elkaar daarvoor nodig te hebben. Ons zullen moeten verbinden met elkaar. Het kan bijna niet anders. Eigenbelang zal de komende tijd steeds vaker ondergeschikt worden aan groepsbelang. Zorgen voor de ander en zorgen voor elkaar zal steeds minder een daad van altruïsme, liefde en geloofsovertuiging zijn. Het wordt de nieuwe overlevingsstrategie van de mens.

verlichting raakt passé

En zo beleven we noodgedwongen het einde van het individualisme. Maar waarschijnlijk ook van de verlichting. En uiteindelijk van onze westerse manier van leven, en alles wat daarin nu nog zo vanzelfsprekend is. Alle tekenen wijzen erop dat de westerse cultuur over een aantal decennia niet langer dominant is in de wereld. Niet langer superieur aan alle andere culturen. De rede, de logica en onze economische principes hebben ons ver gebracht, hebben ons veel

welvaart opgeleverd, maar bieden geen oplossingen voor de problemen waar de wereld op dit moment mee worstelt. Van andere volkeren, culturen en religies zullen we de komende tijd veel leren. Met name de Chinese cultuur, met haar confuciaanse wortels, zal ons weten te inspireren. Maar uiteindelijk zullen alle samenlevingen veranderen. De metamorfose zal wereldwijd zijn. Geen natie, volk, cultuur of religie zal zich eraan weten te onttrekken. Daarvoor zijn we nu al te sterk verbonden met elkaar. Te veel afhankelijk van elkaar. De consequentie die dit alles heeft op onze manier van leven en omgaan met elkaar, en met andere landen, volkeren, culturen en religies zal enorm zijn. Het kan bijna niet anders. De komende tijd wordt een tijd van paradoxen. Van ogenschijnlijke tegenstellingen, die zich pas na veel verwarring en onrust zullen verenigen. Rede met creativiteit. Logica met gevoel en intuïtie. Rationeel denken met magisch denken. Kennis met verbeelding. Wetenschap met kunst. Democratie en individuele rechten met groepsbelang. Welvaart met eenvoud. Leiderschap met dienstbaarheid. Hard met zacht.

er is hoop

Natuurlijk. Niemand houdt van verandering. Elk mens is bang voor het onbekende. Breken met het verleden boezemt een ieder angst in. Het liefst houden we alles bij het oude. Los van het feit of we erop voor- of achteruit zullen gaan. Het beter of slechter zullen krijgen. Onze afkeer voor verandering ligt diep in het menselijke

genoom besloten. Want verandering gaat gepaard met een onzekerheid. Met crisis. Zegt ons instinct. Weten we uit ervaring. Tegelijkertijd laat de verandering die zich op dit moment voltrekt, zich in niets vergelijken met vorige veranderingen. Deze verandering is niet alleen veel omvatter en grootschaliger dan alles wat mensen ooit hebben meegemaakt, is weliswaar definitief en onomkeerbaar, maar tegelijkertijd positief van aard. Niet op vernietiging, macht of wereldheerschappij gericht, maar op wereldwijde samenwerking. Nog maar een eeuw geleden was er een wereldoorlog en een revolutie nodig om het establishment te doen inzien dat ze een stap terug moesten zetten ter faveure van de arbeiders die zich een menswaardiger bestaan wilden verwerven. Dit keer zal de hele westerse wereld een stap terug moeten doen om andere delen van de wereld een menswaardig bestaan te gunnen. Toch laat het zich aanzien dat de vernieuwing dit keer zonder geweld zal verlopen.

Dat maakt deze verandering erg aantrekkelijk. Behoorlijk inspirerend en uitdagend. Dat maakt dat deze verandering enorme kansen en mogelijkheden biedt. Voor iedereen. Voor ons allemaal. Wat onze afkomst ook is. Waar we ook zijn geboren. Welke huidskleur, culturele achtergrond of religie we ook hebben. Als dit toekomstscenario klopt, beleven we niet het einde der tijden, maar een nieuw en spannend begin.